

บทที่ 1

บทนำ

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ ให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้ศึกษาจึงมีการวางแผนและเริ่มดำเนินงานในกระบวนการต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย การจัดทำหลักการและเหตุผล การกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษา กำหนดผลประโยชน์ที่ได้รับ การกำหนดและวางแผนการดำเนินการ ขอบเขต วิธีการศึกษาและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การนิยามศัพท์เฉพาะ การกำหนดสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา และการรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 หลักการและเหตุผล

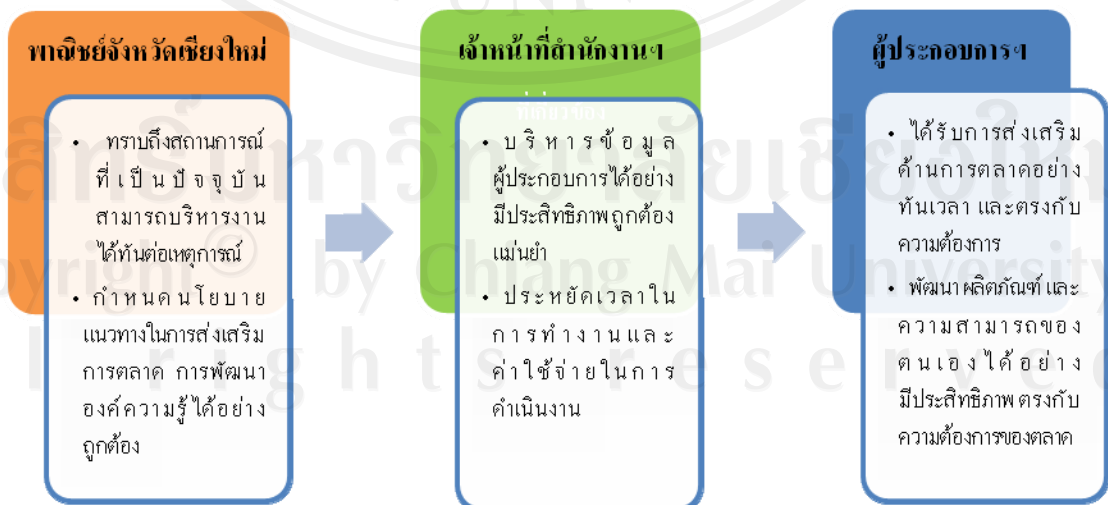
สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ที่ชั้น 2 อาคารอำนวยการกลาง ศูนย์ราชการจังหวัดเชียงใหม่ ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานราชการ ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้แทนกระทรวงในระดับภูมิภาค มีบทบาทหน้าที่ ในการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายการส่งเสริมการค้า การพาณิชย์ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการค้า การลงทุน และเพิ่มมูลค่าทางการค้า ให้เกิดการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ มีการแบ่งการดำเนินงานหลักออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานดัชนีเศรษฐกิจการค้า และงานสนับสนุน

ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น หรือ OTOP: One Tambon One Product เป็นหนึ่งในนโยบายของรัฐบาล ซึ่งเล็งเห็นความสำคัญในการสร้างงาน สร้างรายได้ และการเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ซึ่งเป็นการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้ง เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ การส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อขยายเศรษฐกิจการค้าของผู้ผลิตในท้องถิ่น ไปสู่ผู้บริโภคภายในท้องถิ่น ภูมิภาค ประเทศ และระดับโลกต่อไป

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) มากเป็นลำดับต้น ๆ ของประเทศ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มี ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น

และอัตตลักษณ์ที่โดดเด่น รวมทั้งมีต้นทุนทางวัฒนธรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์สูง ส่งผลให้เกิดการสร้างสรรคผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ออกมาได้อย่างสวยงาม และเป็นที่ต้องการของตลาด สร้างชื่อเสียงและรายได้เข้าสู่จังหวัดเป็นจำนวนมาก โดยปัจจุบันมีผู้สนใจเข้าสู่ตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุผลที่ การสนับสนุนของภาครัฐตามนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ทำให้มีผู้สนใจเข้าสู่เข้ามาประกอบธุรกิจการค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น มีจำนวนมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนขึ้นได้อีก แต่ยังไม่มีการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีข้อมูลเป็นปัจจุบัน และสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ได้อย่างทันสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และตลอดเวลา ทั้งนี้ การบริหารจัดการงานดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาช่วยในการดำเนินการให้สามารถปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ ให้มีความเป็นปัจจุบัน จัดแบ่งแยกจัดกลุ่มออกได้อย่างเป็นหมวดหมู่ รวมทั้งสามารถค้นหาข้อมูลได้อย่างทันเวลา ถูกต้อง รวดเร็ว ทำส่งผลให้เกิดการบริหารจัดการงานการส่งเสริม และติดตามผู้ประกอบการ รวมทั้งมีการบันทึกข้อมูลและสถิติต่าง ๆ ของผู้ประกอบการอย่างถูกต้อง ส่งเสริม พัฒนาผู้ประกอบการ และสร้างมาตรฐานให้กับผู้ประกอบการอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสามารถประเมินความต้องการของผู้ประกอบการไปตามแนวโน้มทิศทางตลาดปัจจุบันอย่างถูกต้อง อีกทั้งยังส่งเสริมให้มีการเพิ่มมูลค่า และสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้ง สามารถพัฒนาไปสู่ธุรกิจย่อมและกลาง (SMEs) ซึ่งสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และระบบเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความเห็นที่จะทำการสำรวจ และพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่

รูป 1.1 แสดงเป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับจากการบริหารข้อมูลสารสนเทศผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) ได้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่
- 2) เป็นแนวทางและเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจ พัฒนา และส่งเสริมผู้ประกอบการอย่างถูกต้อง และมีความน่าเชื่อถือ
- 3) เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจทั่วไปในการศึกษาและประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ

1.4 แผนดำเนินงาน ขอบเขต และวิธีการศึกษา

1.4.1 แผนการดำเนินการ

- 1) ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2) สำรวจข้อมูลและความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง
- 3) วิเคราะห์ ออกแบบระบบ และฐานข้อมูลวิเคราะห์และออกแบบระบบ
- 4) ติดตั้งระบบ และทดสอบการใช้งาน
- 5) ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข
- 6) จัดทำเอกสารประกอบการค้นคว้าแบบอิสระ

1.4.2 ขอบเขต ในการศึกษา ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลความต้องการของผู้บริหาร

เพื่อใช้สนับสนุนการตัดสินใจในการวางแผน และนโยบายในการส่งเสริมการค้า การพัฒนาของผู้ประกอบการเป้าหมาย เช่น สถิติการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ประจำเดือน / ปี ประกอบด้วยประเภทสินค้า ยอดขาย แหล่งจำหน่าย แนวโน้มของการจำหน่าย สินค้าประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

- 2) ข้อมูลความต้องการของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

เพื่ออำนวยความสะดวก ลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เช่น ข้อมูลพื้นฐานผู้ประกอบการ สถิติการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น

ประกอบด้วยประเภทสินค้า ข้อมูลการอบรม ข้อมูลการเข้าร่วมงานแสดงสินค้า รวมถึงข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ เป็นต้น

3) ข้อมูลของผู้ประกอบการ ได้แก่

- (1) ข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการ เช่น ชื่อสถานประกอบการ ชื่อผู้ประกอบการ ประเภทสถานประกอบการ ข้อมูลที่ใช้ในการติดต่อ
- (2) ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ เช่น ประเภทผลิตภัณฑ์ รายการผลิตภัณฑ์ รางวัล-มาตรฐานที่ได้รับ ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจ เช่น การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าต่าง ๆ ยอดการจำหน่ายสินค้า
- (3) ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพ เช่น การเข้าร่วมการอบรม สัมมนา และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์อื่น
- (4) ข้อมูลอื่น ๆ เช่น ข้อคิดเห็น ความช่วยเหลือที่ต้องการจากภาครัฐการ และข้อมูลอื่น ๆ

1.4.3 วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ

จากการสัมภาษณ์และสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้บริหารสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนที่อยู่ในการสนับสนุนของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่

2) ข้อมูลทุติยภูมิ

ทำการค้นคว้าและศึกษาจากเอกสาร ตำรา และเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในองค์กรต่าง ๆ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1) ฮาร์ดแวร์

1.1) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทำหน้าที่เป็นแม่ข่าย (Server) ควรมีคุณสมบัติดังนี้

- หน่วยประมวลผลกลาง อินเทล คอร์ทูดูโอ 2 GHz ขึ้นไป
- หน่วยความจำหลัก (RAM) 2.0 GB ขึ้นไป
- หน่วยความจำสำรอง (Hard Disk) ความจุ 250 GB ขึ้นไป

- หน่วยแสดงผลที่มีหน่วยความจำ 8 MB ขึ้นไป
- สายและอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณเครือข่าย

1.2) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทำหน้าที่เป็นลูกข่าย (Client) และพัฒนาระบบ ควรมีคุณสมบัติดังนี้

- เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล
- หน่วยประมวลผลกลางความเร็ว 2.1 GHz ขึ้นไป
- หน่วยความจำหลัก (RAM) 2.0 GB ขึ้นไป
- หน่วยความจำสำรอง (Hard Disk) ความจุ 250 GB ขึ้นไป

2) ซอฟต์แวร์

- ระบบปฏิบัติการไมโครซอฟท์วินโดวส์วิสต้า โสมพรีเมียม
- ซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่เป็นเว็บเซิร์ฟเวอร์
- ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการจัดการฐานข้อมูล MY SQL
- ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการสร้างเว็บไซต์ ภาษา PHP

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น หมายถึง บุคคลซึ่งจำหน่ายสินค้า หรือ ให้บริการที่เกิดจากกลุ่มอาชีพ หรือ ผู้ประกอบการรายเดียว และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ในการส่งเสริมของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง หน่วยงานราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ มีหน้าที่เป็นตัวแทนของกระทรวงในส่วนภูมิภาค มีหน้าที่หลักในการกำกับ ดูแล ส่งเสริมการค้าการลงทุนในจังหวัดพื้นที่ และดำเนินงานอื่น ๆ ของกระทรวง หากไม่ได้ระบุให้หน่วยงานอื่นได้รับผิดชอบ

1.6 สถานที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

1. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่
2. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่